

EVROPSKI IZVJEŠTAJ O NEZGODI – PREDNOSTI I MANE

Doc. dr Momčilo Sladoje dipl. ing. saob., Internacionalni univerzitet Travnik u Travniku,
Bunar bb, 72 270 Travnik, Bosna i Hercegovina
Tel. 065-601-504; e- mail: sladojem@teol.net

Sažetak: Saobraćajna nezgoda predstavlja vanredni događaj, sa različitim posljedicama i dužinom trajanja za učesnike u nezgodi, za dionicu puta na kom se dogodila nezgoda i za sve vozače i putnike koji se kreću tom dionicom puta. Dužina djelimične ili potune obustave saobraćaja na putu na kom se dogodila saobraćajna nezgoda ponekad traje i po nekoliko sati. Uvođenjem Evropskog izvještaja o nezgodi pokušava se smanjiti vrijeme čekanja policije. Evropski izvještaj o nezgodi je standardan obrazac koji se koristi u cijeloj Evropi i validan je umjesto Zapisnika o uviđaju, koji sačinjava policija, samo u slučaju malih šteta. Pored prednosti koje pruža Evropski izvještaj o nezgodi, isti ima dosta nedostataka i skrivenih mana. Naime prilikom popunjavanja izvještaja, nije ispunjen uslov objektivnosti odnosno nepristrasnosti, dok je drugi nedostatak, odnosno mana što prilikom popunjavanja nisu prisutna stručnih lica koja imaju osjećaj šta je bitno ubilježiti (snimiti) za kompletno procesuiranje saobraćajne nezgode.

Ključne riječi: Saobraćajna nezgoda, Evropski izvještaj o nezgodi, procesuiranje saobraćajnih nezgoda, prevare u osiguranju, alkotestiranje, fingirane saobraćajne nezgode.

EUROPEAN ACCIDENT REPORT - ADVANTAGES AND DISADVANTAGES

Abstract: Traffic accidents represent an extraordinary event, with different consequences and duration for participants in an accident, the section of the road on which the incident occurred and for all drivers and passengers who are walking this section of road. Length of partial or complete suspension of traffic on the road that occurred traffic accidents sometimes lasts for several hours. With the introduction of the European accident report is trying to reduce the waiting time for the police. European accident report to the standard form which is used throughout Europe and is valid instead of the crime scene, which is comprised of police, only in the case of small damages. In addition to the advantages offered by the European accident report, it has a lot of flaws and hidden defects. In fact when completing the report, did not satisfy the requirement of objectivity or impartiality, while others lack or defect which were not present when completing professionals who have a sense of what is important to record (record) to complete the processing of traffic accident.

Keywords: Traffic accident, European Accident Report, Processing of traffic accidents, Insurance fraud, Breathalyser test, The feigned traffic accident

1. UVOD

Evropski izvještaj (EI) o saobraćajnoj nezgodi je standardan obrazac koji se koristi u cijeloj Evropi od 25.12.2012 godine. Evropski izvještaj o nezgodi popunjavaju učesnici nezgode na mjestu nezgode. Evropskim izvještajem u slučaju saobraćajne nezgode precizira se mjesto, vrijeme, učesnici nezgode, način nastanka nezgode, te drugi bitni elementi u cilju bržeg

utvrđivanja nastale štete i neknađe štete, bez predhodnog utvrđivanja krivice bilo kojeg od učesnika saobraćajne nezgode. Znači, potpisivanjem Izvještaja o nezgodi ne priznaje se krivica, već prikazuje tok nezgode radi bržeg regulisanja štete. Nekada, poslije nezgode, nije jednostavno utvrditi stepen odgovornosti učesnika, pa je potrebno vještačenje. Poslije nezgode učesnici nezgode su u stanju stresa, pa je veoma upitno stanje njihovog pravilnog zapažanja. Prilikom sačinjavanja Evropskog izvještaja o nezgodi ne vrši se provjera na prisustvo alkohola u krvi vozača. Evropski izvještaj o nezgodi ne uslovljava prisustvo svjedoka ili službenih lica, što ostavlja mogućnost dogovaranja i fingiranja saobraćajnih nezgoda ili oštećenja na vozilima. U ovom radu će biti izvršena analiza načina popunjavanja Evropskog izvještaja o nezgodi, podataka koji su neophodni za popunjavanje, namjerama učesnika nezgode i mogućnosti oglašavanja krivim jednog od učesnika nezgode, provođenjem vještačenja nezgode.

2. ZAKONSKA PODLOGA ZA KORIŠTENJE EVROPSKOG IZVJEŠTAJA O NEZGODI

2.1. Odredbe ZOBS-a

Zakon o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u BiH precizira da poslije saobraćajne nezgode u kojoj je prouzrokovana samo manja materijalna šteta, vozači su dužni da odmah uklone vozila s kolovoza i da razmijene lične podatke, te popune i potpišu obrazac Evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi. Vozači ne smiju napustiti mjesto saobraćajne nezgode prije nego što popune i potpišu izvještaj i razmjene podatke iz ovog stava.

Nadležni organ unutrašnjih poslova dužan je da izađe na mjesto saobraćajne nezgode u kojoj je nastala manja materijalna šteta samo ako to zahtijeva jedan od učesnika u saobraćajnoj nezgodi ili ukoliko dođe do nesporazuma ili neslaganja jednog od učesnika prilikom popunjavanja obrasca Evropskog izvještaja, ili ako učesnici u nezgodi nemaju obrazac Evropskog izvještaja.

2.2. Odredbe Pravilnika

Pravilnik o obliku i sadržaju obrasca Evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi u BiH precizira da je Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi koji se koristi kod svih saobraćajnih nezgoda urađen u skladu sa modelom koji je izdao Evropski komitet osiguranja (Comité Européen des Assurances-CEA).

U slučaju saobraćajne nezgode sa materijalnom štetom, mjesto saobraćajne nezgode potrebno je fotografisati sa nekoliko različitih pozicija, po potrebi izmjeriti pojedine elemente saobraćajne nezgode te izvršiti popunu obrasca Evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi. U slučaju neusaglašenosti učesnika oko popune obrasca izvještaja ili ukoliko učesnici u nezgodi nemaju obrazac izvještaj o nezgodi, dužni su pozvati policiju.

Ukoliko je to potrebno, izvještaj o nezgodi može se završiti i na dodatnom papiru, koji čini dio izvještaja o saobraćajnoj nezgodi. Po jedan primjerak popunjenog i potpisanog izvještaja o nezgodi uručuje se drugom učesniku nezgode i drugi primjerak se dostavlja osiguravajućem društvu, kod koga je zaključena polisa obaveznog osiguranja, odnosno društvu kod koga je izdat zeleni karton.

Za slučaj saobraćajne nezgoda u kojoj su učestvovala dva vozila, koristi se samo jedan komplet Evropskog izvještaja. Ukoliko su u saobraćajnoj nezgodi učestvovala tri ili više vozila, koriste se dva ili više kompleta Evropskog izvještaja.

Za popunjavanje rubrika Evropskog izvještaja koristi se hemijska olovka. Popunjavanje se vrši navođenjem svih podataka traženih u pojedinim rubrikama i to na način kako je navedeno u Uputstvu za primjenu evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi koje se nalazi uz izvještaj. Nije od značaja redoslijed potpisivanja učesnika saobraćajne nezgode, prilikom popune.

Slika 1. Izgled Evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi²⁵

Kako je to određeno Zakon o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u BiH i Pravilnikom o obliku i sadržaju obrasca Evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi u BiH, slično je ovu oblast regulisalo nacionalno zakonodavstvo ostalih Evropskih zemalja i zemalja u našem okruženju. Ilustracija toga je popunjen jedan Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi u Crnoj Gori.

²⁵ Izvor: Pravilnik o obliku i sadržaju obrasca Evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi u BiH izdat od strane Ministarstva komunikacija i transporta BiH broj 01-02-2-328-9/07

IZVJEŠTAJ O SAOBRAĆAJNOJ NEZGODI List 1/2

Datum nezgode 24.06.2014		Vreme nezgode 10:30	Mesto: Država: SRBija Mesto: Apatin	Povređeni učesnici, uključujući i lakše povređene: da ☐ ne ☒
Svedoci, imena, adresa, telefon: MILAN PETIĆ, ČAČKOVAČKA 3, 060/44-4413 Jovo PERIĆ, ŠIMBROVA 42, 06/3232-4613				
Materijalna šteta na drugim vozilima pored A i B: da ☐ ne ☒ drugim stvarima osim na vozilima: da ☐ ne ☒				

VOZILO A 6. Ugovarač osiguranja/osigurani (vidi polje osiguranja) Prezime: MUP Ime: BOL. M. BVRMA-1953 Adresa: BUL. M. BVRMA-1953 Politariski broj: 11000 Država: Srbija Telefon ili e-mail: 011/444-3744 7. Vozilo Marka, tip: BENTLI Registrarska oznaka: B-6-32-36 Održava li se u istoj državi? da ☒ ne ☐ 8. Osiguravajuća kuća (vidi polje osiguranja) Naziv: SIGURANJE KUĆA Broj ugovora: 32 Broj "zelenog kartona": 442 Polisa osiguranja ili "zeleni karton" važi od: 01.09.2014 do: 01.09.2015 Filijala (ili biro ili predstavnik): Naziv: B-6-05 Adresa: Država: SRBija Telefon ili e-mail: 015-32-32-02 Da li je materijalna šteta na vozilu osigurana ugovorom? ne ☐ da ☒ 9. Vozac (vidi vozačku dozvolu) Prezime: SIMIĆ Ime: DRAGIĆA Datum rođenja: 08.06.1965 Adresa: BUL. M. BVRMA-1953 Država: Srbija Telefon ili e-mail: 060/442-059 Vozačka dozvola br.: 15 Kategorija (A, B, ...): A, B, C, CE Vozačka dozvola važi do: 17.12.2016.	VOZILO B 6. Ugovarač osiguranja/osigurani (vidi polje osiguranja) Prezime: MILAN Ime: BEOGRADSKA 72/3 Adresa: BEOGRADSKA 72/3 Politariski broj: 25260 Država: Srbija Telefon ili e-mail: 062/222-335-22 7. Vozilo Marka, tip: FIAT-BUATO Registrarska oznaka: 50-32-33 Održava li se u istoj državi? da ☒ ne ☐ 8. Osiguravajuća kuća (vidi polje osiguranja) Naziv: TRIGLAV Broj ugovora: 322 Broj "zelenog kartona": Polisa osiguranja ili "zeleni karton" važi od: do: Filijala (ili biro ili predstavnik): Naziv: TRIGLAV Adresa: B. PROČERIN 10 Država: SRBija Telefon ili e-mail: 015/781-448 Da li je materijalna šteta na vozilu osigurana ugovorom? ne ☐ da ☒ 9. Vozac (vidi vozačku dozvolu) Prezime: DRAGIĆ Ime: DRAGIĆA Datum rođenja: 11.11.1961 Adresa: S. MILOŠEVIĆA 42 Država: Srbija Telefon ili e-mail: 060/712-858 Vozačka dozvola br.: 1503 Kategorija (A, B, ...): B Vozačka dozvola važi do: 29.06.2016.
---	---

12. OKOLNOSTI KOJE SU DOVELE DO NEZGODE Obaležite odgovarajuće polje A kratičnim kako bi ste precizirali situaciju 1 ☐ 1 "parkiran/zaustavljen" 1 ☐ 2 ☐ 2 "napušteno parking" 2 ☐ 3 ☐ 3 "parkirao" 3 ☐ 4 ☐ 4 "napušteno parking, privatni posed, put" 4 ☐ 5 ☐ 5 "počeo da skreće na parking, privatni posed, put" 5 ☐ 6 ☐ 6 "upravo ulazio u kružni tok" 6 ☐ 7 ☐ 7 "protasio kružnim tokom" 7 ☐ 8 ☐ 8 "nastalo tokom vožnje u istom smeru i u istoj traci na zadnji deo vozila" 8 ☐ 9 ☐ 9 "vozilo u istom smeru i u drugoj traci" 9 ☐ 10 ☐ 10 "menjao traku" 10 ☐ 11 ☐ 11 "preticao" 11 ☐ 12 ☐ 12 "skretao udesno" 12 ☐ 13 ☒ 13 "skretao ulevo" 13 ☒ 14 ☐ 14 "vozio unazad" 14 ☐ 15 ☐ 15 "prešao u traku, koje je predviđena za seniranje vozila u suprotnom smeru" 15 ☐ 16 ☒ 16 "dolazio sa desne strane (na raskrsnici)" 16 ☐ 17 ☐ 17 "nije poštovao znak prednosti ili crveno svetlo na semaforu" 17 ☐ 18 ☐ 18 "navedite broj označenih polja" 18 ☐ Obavezan porpis obo vozača Na predmetnom primerku odgovoriti, uz jednu ukretnu identifikaciju i okolnost koje stube izdatu odgovornu stranu 19. Skica nezgode u trenutku nastanka udesa 19. Napomena: 1. potpis trake puta 2. smer kretanja vozila A i B 3. skicirajte 3 pozicije vozila u trenutku sudara 4. naznačite putanje 5. dodatne bilješke	10. Obaležite mesto inicijalnog udara na vozilo B strelicom: 11. Vidljiva oštećenja na vozilu B: VATA SPINCO LEVA GUMA 14. Vlastite napomene: VOZILO B SE U OPŠT BIDE ZAUSTAVILO NA ZAKLJU STOP 15. Potpis vozača: ASIMIR 16. Potpis vozača: DRAGIĆ
---	--

Slika 2. Izgled Evropskog izvještaja o nezgodi u Crnog Gori (popunjen)²⁶

3. NAČIN POPUNJAVANJA EVROPSKOG IZVJEŠTAJA O SAOBRAĆAJNOJ NEZGODI

Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi izdao je Evropski komitet osiguranja (Comité Européen des Assurances-CEA). Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi služi za dokazivanje da se dogodila saobraćajna nezgoda, ko je učestvovao u nezgodi i da manje / više tačno opiše način na koji se nezgoda dogodila sa aspekta utvrđivanja propusta u radu vozača – učesnika. Pored toga Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi dosta površno opisuje oštećenja na vozilima.

Prilikom kompletiranja odštetnog zahtjeva za nadoknadu štete po osnovu autoodgovornosti i kasko osiguranja vlasnik oštećenog vozila u saobraćajnoj nezgodi, podnosi se pored ostalog i dokaz o osnovanosti zahtjeva, što u ovom slučaju predstavlja Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi. Ukoliko ovome dodamo da Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi ne služi za procesuiranje odgovornih za saobraćajnu nezgodu, to dolazimo do nekoliko veoma bitnih problema:

²⁶ Izvor: Udruženje Nacionalni biro osiguravača Crne Gore

1. Uslovi za popunjavanje Evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi,
2. Obučenost i opremljenost učesnika nezgode da snime neophodne elemente u zoni nezgode,
3. Namjere i stanje učesnika nezgode prije nezgode.

3.1. Uslovi u kojima se popunjava Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi

Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi popunjava se na mjestu nezgod u uslovima koji vladaju u trenutku nezgode i neposredno poslije nezgode. Mikroklimatski uslovi i uslovi i stanje puta u momentu nastanka nezgode i neposredno poslije nezgode mogu da budu veoma različiti, od veoma nepovoljnih do idealnih. Uslovi veoma bitno utiču na mogućnost uočavanja i fiksiranja tragova, na mogućnost uočavanja stepena oštećenja vozila i na mogućnost popunjavanja Evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi.

Pod mikroklimatskim uslovima i uslovima i stanju puta, koji utiču na uzrok i tok saobraćajne nezgode, podrazumijeva se sledeće:

1. Padavine, magla, vjetar, jako sunce,
2. Podužni i poprečni nagib kolovoza, radijus krivine, širina kolovoza, vrsta podloge, vertikalna i horizontalna signalizacija, prisustvo gradske rasvjete,
3. Stanje kosina pored puta, objekata, rastinja i ostalog što utiče na vidljivost i preglednost u zoni nezgode,
4. Stanje kolovoza (prisustvo leda, snijega, vode ili ulja na kolovozu, prisustvo udarnih rupa, istrošen asfaltni zastor, prisustvo šljunka i pijeska na kolovozu, itd.),
5. Opremljenost puta bankinama, proširenje pored kolovoza i mogućnost sklanjanja vozila i učesnika pored puta, itd.
6. Gustina saobraćaja, naseljeno mjesto, ograničenje brzine i ostala ograničenja, itd.

3.2. Obučenost i opremljenost vozača učesnika nezgode da snime neophodne elemente u zoni nezgode

Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi popunjavaju učesnici nezgode na mjestu nezgode. Učesnici nezgode mogu biti različitih intelektualnih mogućnosti i različitog stepena opšteg obrazovanja i poznavanja pravila i propisa u saobraćaju. Pored toga, učesnici nezgode neposredno poslije nezgode veoma različito reaguju na stresnu situaciju koju je kod njih izazvala sama nezgoda.

Pod obučenost i opremljenost vozača učesnika nezgode, podrazumijeva se sledeće:

1. Najveći dio vozača nema osnovno predznanje šta je potrebno uzeti od elemenata puta i tragova na kolovozu, na osnovu kojih se može odrediti uzrok i tok nezgode,
2. Najveći dio vozača ne zna utvrditi da li tragovi na kolovozu potiču od predmetne nezgode ili su nastali prije nezgode i potiču od drugih vozila,
3. Vozači nemaju u vozilu elemente za označavanje i mjerenje elemenata puta i tragova na kolovozu (kao što su kreda, baterija, brojevi, metar, libela, pantljkica, itd.),
4. Vozači učesnici nezgode su zainteresovane strane u nezgodi i prilikom uviđaja nema osoba koje nezgodu mogu objektivno sagledati,
5. Dio vozača učesnika nije informisan šta znači saobraćajna nezgoda sa manjom materijalnom štetom, odnosno ne znaju koji kriterijumi određuju šta je manja materijalna šteta,

6. Najveći dio vozača prilikom upisivanja oštećenja na vozilima ne poznaje dijelove i ne zna kako se isti zovu, pa tako ne mogu ni da opišu oštećenja,
7. Prilikom vizuelnog opisa oštećenja na vozilima nije uvijek moguće uočiti sva oštećenja, pa nezgode sa naizgled manjom materijalnom štetom, nakon demontaže oštećenih dijelova ispostavi se da je pričinjena šteta i višestruko veća od prvo procijenjene štete, te da spada u nezgode sa velikom materijalnom štetom,
8. U nekim nezgodama učesnici nezgode utvrde povrede nakon protoka određenog vremena, pa nezgoda sa materijalnom štetom „preraste“ u nezgodu sa povrijeđenim licima,

3.3. Namjere i stanje učesnika prije nezgode

Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi popunjavaju učesnici nezgode bez prisustva službenih lica i svjedoka. Učesnici nezgode mogu imati različite namjere prije nezgode, zatim mogu biti pod uticajem raznih opojnih sredstava, a to sve ima veliki uticaj na bezbjedno upravljanje vozilom.

Pod namjerama i stanju vozača učesnika neposredno prije nezgode, podrazumijeva se sledeće:

- Određene kategorije vozača sklone su fingiranju saobraćajnih nezgoda ili prevarama u osiguranju, što podrazumijeva fingiranje kompletne nezgode ili prijavljivanje oštećenja na vozilu koja nisu nastala u predmetnoj nezgodi,
- Vozači učesnici nezgode u momentu nezgode mogu biti pod uticajem alkohola, raznih drugih opojnih sredstava, sredstava za umirenje, umorni od dugog vremena upravljanja vozilom, itd, a to se ne utvrđuje prilikom popunjavanja Evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi.

4. PROCESUIRANJE SAOBRAĆAJNE NEZGODE

4.1. Podnošenje zahtjeva za nadoknadu štete

Iz ranije analize spoznali smo da Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi precizira mjesto, vrijeme, učesnike nezgode, načina nastanka nezgode, te druge bitne elemente u cilju bržeg utvrđivanja nastale štete i naknade štete, bez predhodnog utvrđivanja krivice bilo kojeg od učesnika saobraćajne nezgode.

Ipak, u saobraćajnoj nezgodi je pričinjena materijalna šteta ili su povrijeđena lica, što podrazumijeva provođenje istrage radi utvrđivanja uzroka i toka nezgode. „Istragu“ provode različite institucije i organi u BiH, a što zavisi od uslova pod kojim se nezgoda dogodila i posljedica nezgode. U saobraćajnim nezgodama sa manjom materijalnom štetom u kojima su učesnici popunili i potpisali Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi pravi osnov za isplatu štete analizira osiguravajuće društvo kojem je oštećeni podnio odštetni zahtjev, a izostaje istraga pravosudnih organa države.

U saobraćajnim nezgodama sa manjom materijalnom štetom u kojima učesnici nisu popunili i potpisali Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi nego je policija sačinila Zabilješku o saobraćajnoj nezgodi pravosudni organ države provodi istragu i sudski procesuiraju počinioca štetnog događaja.

Ukoliko su učesnici popunili i potpisali Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi, te je neko od učesnika podnio oštetni zahtjev osiguravajućem društvu (u nekim slučajevima samo jedan učesnik, a u nekim slučajevima svi učesnici), tada osiguravajuće društvo preduzima sledeće korake:

1. Cijeni pravni osnov za podnošenje zahtjeva, odnosno stručne službe analiziraju pod kojim okolnostima se dogodila nezgoda, ko je odgovoran za istu i ko i pod kojim okolnostima ima pravo na nadoknadu štete. Ovo u nekim slučajevima podrazumijeva provođenje saobraćajnog vještačenja.
2. Cijenu, visinu odštetnog zahtjeva, na osnovu popisa oštećenih dijelova i stepena oštećenja istih. Ovo u nekim slučajevima podrazumijeva provođenje mašinskog vještačenja.
3. Te analizira ima li mogućnost regresiranja isplaćene štete ukoliko je neko od učesnika bio pod uticajem alkohola, opojnih droga, itd.

Veoma je jasno da se na osnovu Evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi, u nekim slučajevima, ne može dobiti potpuna informacija o svim relevantnim činjenicama na osnovu kojih je moguće dati jednoznačan i na faktima utemeljen odgovor na „dileme“ koje ima osiguravajuće društvo prilikom obrade odštetnog zahtjeva. Predmet isplate štete u nekim slučajevima ima i sudski epilog koji podrazumijeva angažovanje vještaka saobraćajne i mašinske struke. Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi ne pruža potrebne informacije za kvalitetno vještačenje ni saobraćajne ni mašinske struke, a rekonstrukcija događaja u tim slučajevima je veoma teška i skupa.

4.2. Dileme pojma „manja“ materijalna šteta

Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi se primjenjuje u slučaju nastanka manje materijalne štete. Nacionalno pravosuđe svake države propisuje koji iznosi pričinjene štete trećim licima smatra manjom materijalnom štetom. Sama ta činjenica dovodi u dilemu vozače učesnike nezgode da li nakon nezgode mogu koristiti Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi ili morju pozvati policiju. Pored toga osiguravajuća društva imaju svoje limite do kojih isplaćuju štete na osnovu potpisanog Evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi. Primjer kako Udruženje Nacionalni biro osiguravača Crne Gore propisuje korištenje Evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi: Savjetuju se vozači učesnici da Evropski izvještaj primjenjuju u slučaju nastanka manje materijalne štete (do 500 Eura), gdje su se učesnici saglasili o odgovornosti za nastanak iste. Ukoliko nisu sigurni za visinu vrijednosti prouzrokovane materijalne štete, a uzimajući u obzir da na novim vozilima samo npr. retrovizor može imati nabavnu vrijednost od 350 Eura, potrebno je obavijestiti policiju radi sačinjavanja zapisnika. Ukoliko se učesnici u nekim saobraćajnim nezgodama ne usaglase po pitanju nastupanja štetnog događaja, u tim slučajevima potrebno je angažovati policiju radi sačinjavanja zapisnika. Ukoliko drugi učesnik odaje utisak alkoholisanosti, obavezno insistirati na izlasku policije i alkotestu. Ukoliko se učesnici saobraćajne nezgode nisu usaglasili oko krivice, a policija nije vršila uviđaj i o tome sačinila zapisnik, osiguranje će radi utvrđivanja krivice izvršiti rekonstrukciju događaja sa učesnicima na licu mjesta.

5. ZAKLJUČAK

Evropski izvještaj o saobraćajnim nezgodama je standardan obrazac koji se koristi u cijeloj Evropi i popunjavaju ga učesnici nezgode na mjestu nezgode. Evropskim izvještajem u

slučaju saobraćajne nezgode precizira se mjesto, vrijeme, učesnici nezgode, način nastanka nezgode i drugi elementi u cilju bržeg utvrđivanja nastale štete i neknađe štete, bez predhodnog utvrđivanja krivice bilo kojeg od učesnika saobraćajne nezgode. Kao takav on ima svoje prednosti i mane.

Najbitnije prednosti Evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi su:

- Na dionici puta na kojoj se dogodila saobraćajna nezgoda saobraćaj se znatno prije normalizuje nego kada policija dolazi na uviđaj,
- Prijava i naplata pričinjene štete na vozilima može da se realizuje brže,

Najbitnije mane Evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi su:

- Sastavljaju ga i potpisuju učesnici nezgode, odmah nakon nezgode na mjestu nezgode, u stanju emotivnog stresa na mjestu i u vrijeme koje može biti nepovoljno za sačinjavanja zapisnika,
- Sastavljaju ga i potpisuju učesnici nezgode koji su različitog nivoa obrazovanja i predznanja, bez adekvatne opreme za utvrđivanje pravog stanja na terenu,
- Može biti dobro sredstvo za fingiranje nezgoda i za prevare u osiguranju,
- Učesnici nisu sigurni da li je nezgoda u domenu manje materijalne štete i da li je Evropski izvještaj dovoljan za naplatu štete ili ipak treba pozvati policiju da ona izvrši uviđaj nezgode,
- Učesnici nezgode koji potpišu Evropski izvještaj ne odgovaraju za učinjeno djelo na isti način na koji odgovaraju oni kojima Zabilješku sačini policija,
- Na osnovu potpisanog Evropskog izvještaja nije moguće provesti kvalitetno saobraćajno i mašinsko vještačenje.

Na osnovu urađene analize potpuno je jasno da Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi „živi“ i da je našao svoju primjenu, ali da ima niz ograničenja i da je potrebno doraditi sam obrazac izvještaja i preciznije definisati njegovu primjenu.

LITERATURA

- [1] Zakon o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u BiH, Službene glasnik BiH br. 06/06.
- [2] Zakon o vještacima, Službene novine FBiH, br. 49/05;
- [3] Zakon o vještacima RS, Službeni glasnik RS, br. 16/05 i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vještacima RS, Službeni glasnik, br. 65/08.
- [4] Zakon o parničnom postupku FBiH, Službene novine FBiH, br. 53/03.
- [5] Zakon o krivičnom postupku FBiH, Službene novine FBiH, br. 35/03
- [6] Pravilnik o obliku i sadržaju obrasca Evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi u BiH, Službene glasnik BiH br. 13/07.
- [7] <http://www.nbocg.me>.